

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2018)0204

Pluralizm mediów i wolność mediów w Unii Europejskiej

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie pluralizmu mediów i wolności mediów w Unii Europejskiej (2017/2209(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 2, 3, 6, 7, 9, 10, 11 i 49 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), a także art. 9, 10 i 16 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 10 europejskiej konwencji praw człowieka (EKPC), orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Europejską kartę społeczną,
- uwzględniając Międzynarodową konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej (ICERD), przyjętą oraz otwartą do podpisu i ratyfikacji na mocy rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ nr 2106 z dnia 21 grudnia 1965 r.,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji¹,
- uwzględniając protokół nr 29 w sprawie systemu publicznego nadawania w państwach członkowskich,
- uwzględniając Europejską kartę na rzecz wolności prasy,
- uwzględniając Konwencję Rady Europy w sprawie zapobiegania i zwalczania przemocy wobec kobiet i przemocy domowej,
- uwzględniając deklaracje, zalecenia i rezolucje Komitetu Ministrów i Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy oraz opinie Komisji Weneckiej i przyjętą przez nią listę kontrolną dotyczącą praworządności,
- uwzględniając badanie Rady Europy pt. „Journalists under pressure – Unwarranted interference, fear and self-censorship in Europe” [Dziennikarze pod presją –

¹ Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43.

nieuzasadniona ingerencja, strach i autocenzura w Europie],

- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, konwencję ONZ przeciwko korupcji oraz Konwencję UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego,
- uwzględniając komentarz ogólny nr 34 Komitetu Praw Człowieka ONZ,
- uwzględniając wytyczne ONZ dotyczące biznesu i praw człowieka,
- uwzględniając odpowiednie rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ i Rady Praw Człowieka ONZ oraz sprawozdania specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności opinii i wypowiedzi,
- uwzględniając Plan działania ONZ w sprawie bezpieczeństwa dziennikarzy oraz kwestii bezkarności,
- uwzględniając działania Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) w obszarze wolności mediów, a w szczególności działania przedstawiciela OBWE ds. wolności mediów,
- uwzględniając działania platformy Rady Europy propagujące ochronę dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy,
- uwzględniając wspólną deklarację w sprawie wolności wypowiedzi i fałszywych informacji, dezinformacji i propagandy, wydaną w dniu 3 marca 2017 r. przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności opinii i wypowiedzi, przedstawiciela OBWE ds. wolności mediów, specjalnego sprawozdawcę Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) ds. wolności wypowiedzi oraz specjalnego sprawozdawcę Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów ds. wolności wypowiedzi i dostępu do informacji,
- uwzględniając wyniki światowego rankingu wolności prasy, publikowanego przez organizację Reporterzy bez Granic, oraz wyniki Monitora Pluralizmu Mediów opracowanego przez Centrum ds. Pluralizmu i Wolności Mediów w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim,
- uwzględniając informator polityczny pt. „Defining Defamation: Principles on Freedom of Expression and Protection of Reputation” [Definiowanie zniesławienia: zasady dotyczące swobody wypowiedzi i ochrony dobrego imienia], opublikowany przez organizację ARTICLE 19,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie Karty praw podstawowych UE: standardy określające wolność mediów w UE¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie realizowanych przez NSA amerykańskich programów nadzoru, organów nadzoru w różnych państwach członkowskich oraz ich wpływu na prawa podstawowe obywateli UE oraz na współpracę transatlantycką w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw

¹ Dz.U. C 55 z 12.2.2016, s. 33.

wewnętrznych¹ oraz swoją rezolucję z dnia 29 października 2015 r. w sprawie działań następczych w związku z rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie masowej inwigilacji elektronicznej obywateli UE²,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie e-demokracji w Unii Europejskiej: potencjał i wyzwania³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji dotyczące ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie roli demaskatorów w ochronie interesów finansowych UE⁵ oraz swoją rezolucję z dnia 24 października 2017 r. w sprawie uzasadnionych środków ochrony sygnalistów działających w interesie publicznym podczas ujawniania poufnych informacji posiadanych przez przedsiębiorstwa i organy publiczne⁶,
- uwzględniając projekt konkluzji Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie wolności i pluralizmu mediów w otoczeniu cyfrowym⁷,
- uwzględniając Wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim oraz wytyczne Komisji dotyczące wsparcia UE dla wolności i integralności mediów w krajach objętych procesem rozszerzenia na lata 2014–2020,
- uwzględniając doroczne sympozjum Komisji na temat praw podstawowych z 2016 r. pod hasłem „Pluralizm mediów i demokracja” oraz odpowiednie dokumenty opublikowane przez Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając, że grupa ekspertów wysokiego szczebla ds. fałszywych wiadomości i dezinformacji w internecie została powołana przez Komisję, aby doradzać w zakresie działań rozpoznawczych dotyczących zjawiska fałszywych informacji oraz określania funkcji i obowiązków odpowiednich stron zaangażowanych,
- uwzględniając opinię Europejskiego Inspektora Ochrony Danych nr 5/2016 w sprawie przeglądu dyrektywy o prywatności i łączności elektronicznej (2002/58/WE),
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/541 z dnia 15 marca 2017 r. w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępującą decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW oraz zmieniającą decyzję Rady 2005/671/WSiSW⁸,
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej w sprawie bezpieczeństwa i obrony z dnia 22 czerwca 2017 r.,

¹ Dz.U. C 378 z 9.11.2017, s. 104.

² Dz.U. C 355 z 20.10.2017, s. 51.

³ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0095.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0409.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0022.

⁶ Teksty przyjęte, P8_TA(2017)0402.

⁷ Dz.U. C 32 z 4.2.2014, s. 6.

⁸ Dz.U. L 88 z 31.3.2017, s. 6.

- uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinie przedstawione przez Komisję Kultury i Edukacji i Komisję Prawną (A8-0144/2018),
- A. mając na uwadze, że prawa do wolności wypowiedzi i wolności opinii są podstawowymi prawami człowieka i że stanowią one niezbędne warunki pełnego rozwoju osobistego oraz aktywnego uczestnictwa w społeczeństwie demokratycznym, wdrożenia zasad przejrzystości i rozliczalności oraz wykonywania innych praw człowieka i podstawowych wolności;
 - B. mając na uwadze, że pluralizm jest nieodłącznie związany z wolnością, demokracją i praworządnością;
 - C. mając na uwadze, że prawo do przekazywania i otrzymywania informacji stanowi część głównych, podstawowych wartości demokratycznych, na których opiera się Unia Europejska;
 - D. mając na uwadze, że nie wolno lekceważyć roli pluralistycznych, niezależnych i wiarygodnych mediów jako monitora i obrońcy demokracji i praworządności;
 - E. mając na uwadze, że wolność, pluralizm i niezależność mediów są kluczowymi elementami prawa do wolności wypowiedzi; mając na uwadze, że media odgrywają zasadniczą rolę w demokratycznym społeczeństwie, pełniąc funkcję społecznego nadzoru, a jednocześnie przyczyniają się do informowania i umacniania pozycji obywateli dzięki poszerzaniu ich wiedzy o aktualnej sytuacji politycznej i społecznej, umacnianiu ich świadomego udziału w życiu demokratycznym; mając na uwadze, że zakres tej roli należy rozszerzyć, aby objąć nim dziennikarstwo internetowe i dziennikarstwo obywatelskie, a także pracę blogerów, użytkowników internetu, działaczy mediów społecznościowych i obrońców praw człowieka, tak aby odzwierciedlić dzisiejszą dogłębnie odmienioną rzeczywistość medialną, w poszanowaniu prawa do prywatności; mając na uwadze, że neutralność sieci stanowi podstawową zasadę otwartego internetu;
 - F. mając na uwadze, że fałszywe wiadomości, cyberprzemoc i rozpowszechnianie treści pornograficznych umotywowane zemstą stanowią coraz poważniejsze problemy dla społeczeństw, zwłaszcza wśród ludzi młodych;
 - G. mając na uwadze, że szerzenie fałszywych informacji i dezinformacji w mediach społecznościowych lub w wyszukiwarkach internetowych poważnie podważa wiarygodność tradycyjnych mediów, co z kolei ogranicza ich zdolności do pełnienia funkcji społecznego nadzoru;
 - H. mając na uwadze, że organy publiczne mają nie tylko obowiązek negatywny, by powstrzymać się od wprowadzania ograniczeń wolności wypowiedzi, ale także obowiązek pozytywny, by przyjąć ramy prawne i regulacyjne sprzyjające rozwojowi wolnych, niezależnych i pluralistycznych mediów;
 - I. mając na uwadze, że zgodnie z art. 2 i 4 Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej oraz art. 30 Powszechnej deklaracji praw człowieka, wolność wypowiedzi nie może nigdy być wykorzystywana, aby

chronić treści naruszające tę konwencję i tę deklarację, takie jak mowa nienawiści lub propaganda oparte na ideach lub teoriach wyższości jednej rasy lub grupy osób o określonym kolorze skóry lub należących do danej grupy etnicznej, ani dążących do usprawiedliwienia lub promowania nienawiści rasowej i wszelkich form dyskryminacji;

- J. mając na uwadze, że organy publiczne mają obowiązek chronić niezależność i bezstronność mediów publicznych, zwłaszcza jako podmiotów służących demokratycznym społeczeństwom, nie zaś działających w interesie rządów sprawujących władzę;
- K. mając na uwadze, że organy władzy publicznej muszą również zagwarantować przestrzeganie przez media obowiązujących przepisów i regulacji;
- L. mając na uwadze, że niedawne wydarzenia polityczne w kilku państwach członkowskich, w których narastają tendencje nacjonalistyczne i populistyczne, prowadzą do nasilającej się presji na dziennikarzy i gróźb wobec nich, co pokazuje, że Unia Europejska musi zapewnić i promować wolność i pluralizm mediów oraz bronić go;
- M. mając na uwadze, że według Rady Europy nadużycia i przestępstwa popełniane przeciwko dziennikarzom zarówno przez podmioty państwowe, jak i niepaństwowe mają znaczący szkodliwy wpływ na wolność wypowiedzi i zniechęcają do korzystania z niej; mając na uwadze, że ryzyko i częstotliwość nieuzasadnionej ingerencji zwiększa poczucie strachu wśród dziennikarzy, dziennikarzy obywatelskich, blogerów i innych podmiotów informacyjnych, co prowadzi do potencjalnie wysokiego poziomu autocenzury, a jednocześnie do naruszenia prawa obywateli do informacji i uczestnictwa;
- N. mając na uwadze, że specjalny sprawozdawca ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności wyrażania opinii oraz wolności wypowiedzi przypomniał we wrześniu 2016 r., że rządy ponoszą odpowiedzialność nie tylko za poszanowanie dziennikarstwa, lecz także za zapewnienie, aby dziennikarze i ich źródła podlegały ochronie za pomocą silnych przepisów prawa, ścigania sprawców i w razie potrzeby zwiększania środków bezpieczeństwa;
- O. mając na uwadze, że dziennikarze i inne podmioty medialne są nadal narażeni na przemoc, pogróżki, nękanie lub publiczne poniżanie w Unii Europejskiej, głównie ze względu na prowadzoną działalność śledczą służącą ochronie interesu publicznego przed nadużywaniem władzy, korupcją, naruszeniami praw człowieka lub działalnością przestępczą;
- P. mając na uwadze, że bezpieczeństwo dziennikarzy i innych podmiotów medialnych stanowi warunek wstępny, by mogli oni odgrywać swą rolę, a także odpowiednio informować obywateli oraz skutecznie uczestniczyć w debacie publicznej;
- Q. mając na uwadze, że według Platformy Rady Europy na rzecz ochrony dziennikarstwa oraz bezpieczeństwa dziennikarzy ponad połowę nadużyć wymierzonych w pracowników mediów popełniają podmioty państwowe;
- R. mając na uwadze, że dziennikarstwo śledcze powinno być promowane jako zaangażowanie obywatelskie i godna pochwały postawa obywatelska oraz wspierane za

pomocą działań komunikacyjnych, kształcących, edukacyjnych i szkoleniowych;

- S. mając na uwadze, że gwałtowny rozwój systemu mediów, szybki rozwój internetowego wymiaru pluralizmu mediów oraz coraz większa rola wyszukiwarek internetowych i platform mediów społecznościowych jako źródła informacji stanowią zarówno wyzwanie, jak i okazję do promowania wolności wypowiedzi czy demokratyzacji procesu tworzenia wiadomości przez angażowanie obywateli w debatę publiczną, a także do przekształcenia rosnącej liczby użytkowników informacji w wytwórców informacji; mając jednak na uwadze, że koncentracja władzy skupionej w rękach konglomeratów medialnych, operatorów platform i pośredników usług internetowych stwarza ryzyko negatywnych konsekwencji dla pluralizmu debaty publicznej i dostępu do informacji, a także wywiera wpływ na wolność, integralność, jakość i niezależność redakcyjną dziennikarstwa i środków przekazu; mając na uwadze, że konieczne są równe warunki działania na szczeblu europejskim, aby zapewnić, by wyszukiwarki internetowe, platformy mediów społecznościowych oraz inni giganci w dziedzinie zaawansowanych technologii szanowali zasady unijnego jednolitego rynku treści cyfrowych w takich kwestiach jak prywatność elektroniczna i konkurencja;
- T. mając na uwadze, że dziennikarze potrzebują bezpośredniego, natychmiastowego i niczym nieutrudnionego dostępu do informacji pochodzących od organów administracji publicznej, aby odpowiednio pociągać władze do odpowiedzialności;
- U. mając na uwadze, że informacje uzyskiwane dzięki uprawnieniom śledczym, a także informacje od sygnalistów wzajemnie się uzupełniają oraz mają zasadnicze znaczenie dla zdolności dziennikarzy do pełnienia misji polegającej na działaniu w interesie publicznym;
- V. mając na uwadze, że dziennikarze potrzebują jak najpełniejszej ochrony prawnej w związku z wykorzystywaniem i rozpowszechnianiem w ramach wykonywanej pracy takich informacji w interesie publicznym;
- W. mając na uwadze, że prawo do żądania i otrzymywania informacji od organów administracji publicznej pozostaje fragmentaryczne i niepełne w całej Unii Europejskiej;
- X. mając na uwadze, że sektor mediów odgrywa zasadniczą rolę w każdym społeczeństwie demokratycznym; mając na uwadze, że kryzys gospodarczy – w połączeniu z jednoczesnym rozwojem platform mediów społecznościowych i innych gigantów w dziedzinie zaawansowanych technologii oraz wysoce selektywną dystrybucją przychodów z reklam – pociągnął za sobą radykalny wzrost niepewności warunków pracy i niepewności socjalnej w podmiotach medialnych, w tym wśród dziennikarzy niezależnych, co doprowadziło z kolei do dramatycznego spadku standardów socjalnych i jakości w dziennikarstwie oraz może negatywnie wpływać na niezależność redakcyjną;
- Y. mając na uwadze, że Europejskie Obserwatorium Audiowizualne Rady Europy donosi o pojawieniu się duopolu cyfrowego Google i Facebooka, które to przedsiębiorstwa odpowiadały nawet za 85 % wzrostu na rynku reklamy cyfrowej w 2016 r., zagrażając przyszłości tradycyjnych przedsiębiorstw medialnych finansowanych z reklam, takich jak komercyjne kanały telewizyjne, gazety i czasopisma, których zasięg wśród odbiorców jest znacznie bardziej ograniczony;

- Z. mając na uwadze, że w kontekście polityki w zakresie rozszerzenia na Komisji spoczywa obowiązek wymagania pełnego przestrzegania kryteriów kopenhaskich, w tym dotyczących wolności wypowiedzi i wolności mediów, UE powinna zatem służyć przykładem najwyższych standardów w tym zakresie; mając na uwadze, że po uzyskaniu statusu państwa członkowskiego UE każde państwo ma obowiązek stałego i jednoznacznego wypełniania zobowiązań w zakresie praw człowieka na mocy Traktatów i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, a także mając na uwadze, że poszanowanie wolności wypowiedzi i mediów w państwach członkowskich powinno podlegać regularnym kontrolom; mając na uwadze, że UE może być wiarygodna na arenie międzynarodowej jedynie wówczas, gdy wolność prasy i mediów będzie gwarantowana i przestrzegana w samej Unii;
- AA. mając na uwadze, że badania konsekwentnie wykazują, że kobiety stanowią mniejszość we wszystkich sektorach medialnych, szczególnie na stanowiskach twórczych, oraz są w rażący sposób niewystarczająco reprezentowane na wyższych, decyzyjnych szczeblach; mając na uwadze, że badania nad uczestnictwem kobiet w dziennikarstwie sugerują, że choć istnieje względnie dobra równowaga kobiet i mężczyzn wśród osób rozpoczynających pracę w zawodzie, podział obowiązków decyzyjnych charakteryzuje się znacznymi dysproporcjami płciowymi;
- AB. mając na uwadze, że przepisy Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i TEU zapewniające poszanowanie tych zasad są realizowane przez pozytywne działania promujące wolność i pluralizm mediów, wysokiej jakości, dostępne i przystępne informacje (wolność pozytywna), lecz także wymagają unikania przez władze publiczne szkodliwej agresji (wolność negatywna);
- AC. mając na uwadze, że bezprawny i arbitralny nadzór, w szczególności prowadzony na skalę masową, stanowi pogwałcenie praw człowieka i podstawowych wolności, w tym m.in. wolności wypowiedzi – obejmującej wolność prasy i ochronę poufności dziennikarskich źródeł informacji – a także prawa do prywatności i prawa do ochrony danych; mając na uwadze, że internet i media społecznościowe odgrywają zasadniczą rolę w szerzeniu mowy nienawiści i zwiększaniu radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu jako narzędzie rozprzestrzeniania nielegalnych treści, co ma szczególnie niekorzystny wpływ na ludzi młodych; mając na uwadze, że zwalczanie takich zjawisk wymaga ścisłej i skoordynowanej współpracy między wszystkimi zaangażowanymi podmiotami, na wszystkich szczeblach zarządzania (lokalnym, regionalnym i krajowym) oraz ze społeczeństwem obywatelskim i z sektorem prywatnym; mając na uwadze, że skuteczne przepisy i działania w zakresie bezpieczeństwa i zwalczania terroryzmu, a także środki mające na celu przeciwdziałanie mowie nienawiści i brutalnemu ekstremizmowi oraz zapobieganie im należy zawsze podporządkować zobowiązaniom w zakresie praw podstawowych, tak aby uniknąć wszelkich konfliktów z ochroną wolności słowa;
- AD. mając na uwadze, w nawiązaniu do słów Rady Europy, że informowanie o nieprawidłowościach jest podstawowym aspektem wolności wypowiedzi i odgrywa zasadniczą rolę w wykrywaniu i zgłaszaniu naruszeń i nieprawidłowości oraz w umacnianiu demokratycznej rozliczalności i przejrzystości; mając na uwadze, że sygnalizowanie nieprawidłowości stanowi zasadnicze źródło informacji w walce z przestępczością zorganizowaną, prowadzeniu dochodzeń w sprawie przypadków korupcji w sektorze publicznym, ich wykrywaniu i ujawnianiu, jak również w wykrywaniu i ujawnianiu systemów unikania opodatkowania stworzonych przez

przedsiębiorstwa prywatne; mając na uwadze, że odpowiednia ochrona demaskatorów na szczeblu unijnym, krajowym i międzynarodowym, a także propagowanie kultury uznania istotnej roli sygnalistów w społeczeństwie, są warunkiem koniecznym dla zapewnienia skuteczności takiej roli;

- AE. mając na uwadze, że w kontekście walki z korupcją i niewłaściwym administrowaniem w UE dziennikarstwo śledcze zasługuje na szczególne uwzględnienie i wsparcie finansowe jako narzędzie służące dobru publicznemu;
 - AF. mając na uwadze, że według ustaleń Monitora Pluralizmu Mediów własność mediów pozostaje silnie skoncentrowana, co stanowi poważne ryzyko dla różnorodności informacji i punktów widzenia reprezentowanych w treściach medialnych;
 - AG. mając na uwadze, że relacje dotyczące spraw związanych z UE oraz pracy instytucji i agencji UE powinny podlegać kryteriom pluralizmu mediów i wolności mediów na takich samych zasadach jak relacje w ramach wiadomości krajowych oraz powinny być podawane w wielu językach, aby dotrzeć do jak największej liczby obywateli Unii;
1. wzywa państwa członkowskie do podjęcia odpowiednich środków, w tym do zapewnienia odpowiedniego finansowania publicznego, w celu ochrony i propagowania środowiska pluralistycznych, niezależnych i wolnych mediów w służbie społeczeństwa demokratycznego, w tym niezależności i stabilności mediów publicznych i społecznościowych, w tym mediów oddolnych, które są zasadniczymi elementami środowiska dla zagwarantowania podstawowego prawa do wolności wypowiedzi i informacji;
 2. podkreśla, że wspólną odpowiedzialność ponoszą prawodawcy, dziennikarze, wydawcy i serwisy internetowe, a także obywatele będący odbiorcami informacji;
 3. wzywa instytucje UE, by zagwarantowały pełne wdrożenie postanowień Karty praw podstawowych Unii Europejskiej we wszystkich podejmowanych decyzjach, działaniach i strategiach z myślą o zapewnieniu rzetelnego przestrzegania zasady pluralizmu mediów i wolności mediów oraz ochronie przed nieuprawnionymi wpływami krajowych organów publicznych; w związku z tym zwraca się do Komisji, by wprowadziła oceny oddziaływania na prawa człowieka służące ocenie przedstawianych wniosków ustawodawczych oraz by przedstawiła wniosek w sprawie ustanowienia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych zgodnie z odpowiednią rezolucją Parlamentu z dnia 25 października 2016 r.;
 4. podkreśla potrzebę wprowadzenia niezależnych mechanizmów monitorowania, aby oceniać sytuację w zakresie wolności i pluralizmu mediów w UE, jako środka promowania i ochrony praw i wolności ustanowionych na podstawie art. 11 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 10 EKPC, a także aby szybko reagować na ewentualne zagrożenia dla nich i ich naruszenia; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego wspierania i wzmocnienia już opracowanych w tym zakresie narzędzi, takich jak Monitor Pluralizmu Mediów i Platforma Rady Europy na rzecz ochrony dziennikarstwa oraz bezpieczeństwa dziennikarzy;
 5. wzywa Komisję, jako strażniczkę Traktatów, aby traktowała dokonywane przez rządy państw członkowskich próby naruszania wolności i pluralizmu mediów jako poważne i

systemowe nadużywanie władzy oraz ruch wymierzony w podstawowe wartości Unii Europejskiej określone w art. 2 TUE, którymi w istocie są, mając na uwadze, że prawa wolności wypowiedzi i wolności opinii stanowią podstawowe prawa człowieka, a wolność, pluralizm i niezależność mediów odgrywają zasadniczą rolę w demokratycznym społeczeństwie, także jako mechanizm kontrolny dla rządu i władzy państwa;

6. wzywa państwa członkowskie do przeprowadzenia niezależnego przeglądu swoich odpowiednich przepisów i praktyk, aby chronić wolność wypowiedzi oraz wolność i pluralizm mediów;
7. wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że w państwach członkowskich nadal popełnia się nadużycia i przestępstwa przeciwko dziennikarzom i pracownikom mediów oraz że nadal padają oni ofiarą śmiertelnych ataków ze względu na swoją działalność; wzywa państwa członkowskie, aby dołożyły wszelkich starań w celu zapobieżenia takiej przemocy, zagwarantowania pociągania do odpowiedzialności oraz zapobieżenia bezkarności, a także zagwarantowania ofiarom i ich rodzinom dostępu do odpowiednich środków ochrony prawnej; wzywa państwa członkowskie do powołania niezależnego i bezstronnego organu, we współpracy z organizacjami dziennikarskimi, odpowiedzialnego za monitorowanie, dokumentowanie i zgłaszanie przypadków przemocy i gróźb wobec dziennikarzy, a także ochronę i bezpieczeństwo dziennikarzy na szczeblu krajowym; ponadto wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia zalecenia Rady Europy CM/Rec(2016)4 w sprawie ochrony dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy i innych podmiotów medialnych;
8. wyraża zaniepokojenie z powodu pogarszania się warunków pracy dziennikarzy oraz rozmiarów przemocy psychologicznej, jakiej doświadczają; wzywa zatem państwa członkowskie do wprowadzania krajowych planów działania, w ścisłej współpracy z organizacjami dziennikarskimi, w celu poprawy warunków pracy dziennikarzy i zapewnienia, aby nie padali ofiarą przemocy psychologicznej;
9. wyraża zaniepokojenie stanem wolności mediów na Malcie w związku z zabójstwem w październiku 2017 r. Daphne Caruany Galizii, dziennikarki demaskującej korupcję, która padała też ofiarą nękania, w tym ostrzegawczego zamrażania jej kont bankowych i pogroźek ze strony korporacji wielonarodowych;
10. zdecydowanie potępia morderstwo słowackiego dziennikarza śledczego Jána Kuciaka i jego partnerki Marty Kušnírovej;
11. przyjmuje z zadowoleniem decyzję Parlamentu Europejskiego o nadaniu sali prasowej Parlamentu imienia zamordowanej dziennikarki Daphne Caruany Galizii; ponawia w tym kontekście swój apel o nadanie jej imienia corocznej nagrodzie przyznawanej przez Parlament Europejski dziennikarzom śledczym;
12. apeluje do Konferencji Przewodniczących o przedstawienie wniosku dotyczącego możliwości uczczenia przez Parlament pamięci Jána Kuciaka i jego pracy, a także o rozważenie nadania jego imienia stażom dziennikarskim w Parlamencie;
13. wzywa państwa członkowskie do pełnego poparcia inicjatywy organizacji Reporterzy bez Granic na rzecz powołania specjalnego przedstawiciela ds. bezpieczeństwa dziennikarzy przy Sekretarzu Generalnym Organizacji Narodów Zjednoczonych;

14. wzywa państwa członkowskie, by stworzyły i utrzymywały – w ramach obowiązującego prawa i w praktyce – bezpieczne środowisko dla dziennikarzy i innych podmiotów medialnych, w tym zagranicznych dziennikarzy prowadzących działalność dziennikarską w państwach członkowskich, umożliwiając im wykonywanie ich pracy przy zachowaniu pełnej niezależności i bez niewłaściwych nacisków, takich jak groźba użycia przemocy, nękanie, presja finansowa, ekonomiczna i polityczna, naciski służące ujawnieniu poufnych źródeł i materiałów oraz ukierunkowany nadzór; podkreśla konieczność, aby państwa członkowskie zagwarantowały skuteczne prawne procedury odwoławcze w odniesieniu do tych czynów dla dziennikarzy, których wolność pracy jest zagrożona, tak aby nie dokonywali oni autocenzury; podkreśla znaczenie przyjęcia podejścia uwzględniającego kwestię płci przy rozważaniu stosowania środków służących zapewnieniu bezpieczeństwa dziennikarzy;
15. podkreśla znaczenie zapewnienia odpowiednich warunków pracy dla dziennikarzy i pracowników mediów, w pełnej zgodności z wymogami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i Europejskiej karty społecznej, tak aby zapobiec niewłaściwym naciskom wewnętrznym i zewnętrznym, zależności, narażeniu na zagrożenia i niestabilności, a tym samym ryzyku autocenzury; podkreśla, że sam rynek nie jest w stanie zagwarantować i wspierać rozwoju niezależnego dziennikarstwa; w związku z tym zwraca się do Komisji i państw członkowskich o promowanie i opracowanie nowych modeli gospodarczych zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju społecznego, mających na celu finansowanie i wspieranie wysokiej jakości niezależnego dziennikarstwa, a także zapewnienie właściwego informowania społeczeństwa; wzywa państwa członkowskie, by zwiększyły wsparcie finansowe na rzecz nadawców publicznych oraz dziennikarstwa śledczego, powstrzymując się jednocześnie od ingerowania w decyzje redakcyjne;
16. potępia dokonywane przez rządy próby wyciszenia krytycznych wobec nich mediów oraz niszczenia wolności i pluralizmu mediów, w tym stosując bardziej wyrafinowane metody, które nie budzą zwykle zaniepokojenia w platformie Rady Europy na rzecz ochrony dziennikarstwa oraz bezpieczeństwa dziennikarzy, takie jak nabywanie komercyjnych ośrodków medialnych przez członków rządu lub osoby powiązane z rządem oraz podporządkowywanie sobie mediów publicznych, aby służyły stronnictwemu interesom;
17. podkreśla konieczność wspierania i poszerzenia zakresu działań Europejskiego Centrum Wolności Prasy i Mediów, a zwłaszcza udzielanego przez nie wsparcia dla dziennikarzy narażonych na zagrożenia;
18. podkreśla, że pracownicy sektora mediów często są zatrudnieni na niepewnych warunkach, jeśli chodzi o umowy, wynagrodzenia i gwarancje socjalne, co utrudnia im właściwe wykonywanie swojej pracy, a przez to zagraża wolności mediów;
19. jest świadom, że wolność wypowiedzi może podlegać ograniczeniom, pod warunkiem że ograniczenia te są przewidziane w prawie, odpowiednio uzasadnione i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym między innymi w interesie ochrony dobrego imienia i praw innych osób; wyraża jednak zaniepokojenie z powodu szkodliwych i zniechęcających skutków przepisów prawa karnego dotyczących zniesławienia w odniesieniu do prawa do wolności wypowiedzi, wolności prasy i debaty publicznej; wzywa państwa członkowskie do powstrzymania się od nadużywania przepisów dotyczących zniesławienia i wypracowania właściwej równowagi pomiędzy prawem do

wolności wypowiedzi a prawem do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, w tym dobrego imienia, a także do zapewnienia przy tym prawa do skutecznego środka odwoławczego oraz do unikania zbyt surowych i nieproporcjonalnych kar i sankcji, zgodnie z kryteriami ustalonymi przez Europejski Trybunał Praw Człowieka;

20. wzywa Komisję Europejską, aby przedstawiła wniosek w sprawie dyrektywy dotyczącej powództw typu SLAPP (ang. strategic lawsuit against public participation), która chroniłaby niezależne media przed nękaniami pozwami mającymi na celu ich uciszenie lub zastraszenie w UE;
21. uważa, że uczestnictwo w procesach demokratycznych opiera się przede wszystkim na skutecznym i niedyskryminującym dostępie do informacji i wiedzy; apeluje do UE i jej państw członkowskich o opracowanie odpowiedniej polityki w celu osiągnięcia powszechnego dostępu do internetu i o uznanie dostępu do internetu – w tym neutralności sieci – za prawo podstawowe;
22. przyjmuje z ubolewaniem decyzję Federalnej Komisji Łączności USA o uchyleniu przepisów w sprawie neutralności sieci z 2015 r. oraz podkreśla negatywne skutki, do których może prowadzić ta decyzja we wzajemnie połączonym globalnym świecie cyfrowym dla wolnego od dyskryminacji prawa dostępu do informacji; wzywa UE i państwa członkowskie do dążenia do wzmocnienia zasady neutralności sieci przez stosowanie i dalsze rozwijanie wytycznych Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) w sprawie wdrożenia europejskich zasad neutralności sieci przez regulatorów krajowych;
23. podkreśla istotną rolę, którą niezależne i pluralistyczne media odgrywają w debacie politycznej oraz w aspekcie prawa do pluralistycznych informacji, zarówno w trakcie trwania kadencji wyborczych, jak i w okresach przejściowych; podkreśla konieczność zagwarantowania możliwości pełnego wyrażenia poglądów wszystkim podmiotom politycznym, zgodnie z przepisami Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, oraz obliczania przyznawanego im czasu antenowego u nadawców publicznych w oparciu o kryteria dziennikarskie i zawodowe, a nie na podstawie stopnia reprezentatywności instytucjonalnej lub poglądów politycznych;
24. wzywa państwa członkowskie i Komisję do powstrzymania się od przyjmowania niepotrzebnych środków, których celem jest arbitralne ograniczanie dostępu do internetu i korzystania z podstawowych praw człowieka lub kontrolowanie komunikacji społecznej, takich jak represyjne przepisy dotyczące tworzenia i funkcjonowania środków masowego przekazu lub witryn internetowych, arbitralne ogłaszanie stanu wyjątkowego, kontrola techniczna nad technologiami cyfrowymi – tj. blokowanie, filtrowanie, zakłócanie i zamykanie przestrzeni cyfrowej – lub faktyczna prywatyzacja środków kontroli przez wywieranie presji na pośredników, aby podejmowali działania zmierzające do ograniczenia lub usunięcia treści internetowych; ponadto wzywa UE i państwa członkowskie do zapobiegania przyjmowaniu takich środków przez podmioty prywatne;
25. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia pełnej przejrzystości sposobu korzystania przez prywatne przedsiębiorstwa i rządy z algorytmów, sztucznej inteligencji i automatycznego podejmowania decyzji, których nie należy stosować i rozwijać w sposób zmierzający do arbitralnego blokowania, filtrowania i usuwania

treści internetowych, a także do zagwarantowania, aby wszelkie polityki i strategie cyfrowe UE musiały być sporządzane w oparciu o prawa człowieka, z zapewnieniem odpowiednich środków odwoławczych i zabezpieczeń oraz w pełni zgodnie z odpowiednimi przepisami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i EKPC;

26. przypomina, że cyberprzemoc, rozpowszechnianie treści pornograficznych umotywowane zemstą oraz materiały prezentujące seksualne wykorzystywanie dziecka to coraz poważniejsze problemy społeczne, które mogą mieć szczególnie poważny wpływ, zwłaszcza na młodzież i dzieci, i podkreśla, że należy bezwzględnie chronić interesy i prawa niepełnoletnich w kontekście środków masowego przekazu; zachęca wszystkie państwa członkowskie do opracowania przyszłościowego ustawodawstwa w celu rozwiązania tych problemów, w tym ustanowienia przepisów dotyczących wykrywania, oznaczania i usuwania treści wyraźnie naruszających ludzką godność w mediach społecznościowych; zachęca Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia wysiłków na rzecz wypracowania skutecznych alternatywnych treści oraz do przedstawienia jasnych wytycznych, aby zapewnić pewność prawa i przewidywalność użytkownikom, dostawcom usług internetowych i sektorowi internetowemu jako całości, zapewniając przy tym możliwość wystąpienia na drogę sądową zgodnie z prawem krajowym w przypadku wykorzystywania mediów społecznościowych do celów terrorystycznych; podkreśla jednak, że wszelkie środki ograniczające lub usuwające treści internetowe należy przyjmować wyłącznie w określonych, jasnych i uzasadnionych okolicznościach i pod ścisłym nadzorem sądowym, zgodnie z normami międzynarodowymi, orzecznictwem Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz art. 52 Karty praw podstawowych UE;
27. zwraca uwagę na kodeks postępowania dotyczący nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie, który wspiera Komisja; zwraca uwagę na szeroki margines swobody, który pozostawiono prywatnym przedsiębiorcom w kwestii określenia, co jest „niezgodne z prawem”, oraz wzywa do ograniczenia tego marginesu, tak aby uniknąć cenzury i arbitralnego ograniczania wolności wypowiedzi;
28. potwierdza, że anonimowość i szyfrowanie są narzędziami niezbędnymi do korzystania z demokratycznych praw i wolności, zwiększania zaufania do infrastruktury i komunikacji cyfrowej oraz do zapewnienia ochrony poufności źródeł w dziennikarstwie; przyznaje, że szyfrowanie i anonimowość zapewniają prywatność i bezpieczeństwo konieczne do cieszenia się prawem wolności opinii i wypowiedzi w erze cyfrowej, a także przypomina, że wolny dostęp do informacji zakłada w sposób konieczny zabezpieczanie danych osobowych, które obywatele pozostawiają w wyniku swoich działań w internecie; przyjmuje do wiadomości fakt, że szyfrowanie i anonimowość mogą również prowadzić do nadużyć i nieprawidłowości, a także utrudniają zapobieganie działalności przestępczej i prowadzenia dochodzeń, na co wskazują urzędnicy odpowiedzialni za ściganie przestępstw i zwalczanie terroryzmu; przypomina, że ograniczenia dotyczące szyfrowania i anonimowości muszą być ściśle zawężone zgodnie z zasadami legalności, konieczności i proporcjonalności; wzywa instytucje i państwa członkowskie UE do pełnego poparcia i wdrożenia zaleceń zawartych w raporcie specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności wyrażania opinii oraz wolności wypowiedzi z dnia 22 maja 2015 r., w którym poruszono kwestię korzystania z szyfrowania i anonimowości w komunikacji cyfrowej;
29. zachęca do sporządzenia kodeksów postępowania etycznego dla dziennikarzy i osób uczestniczących w zarządzaniu ośrodkami medialnymi, aby zapewnić pełną

niezależność dziennikarzy i organów medialnych;

30. podkreśla, że organy ścigania i organy sądowe napotykają wiele przeszkód podczas prowadzenia dochodzeń i ścigania przestępców w internecie, także z powodu rozbieżności między przepisami krajowymi państw członkowskich;
31. stwierdza, że w ewoluującym ekosystemie medialnym pojawili się nowi pośrednicy, zdolni do wywierania wpływu na informacje i idee oraz do ich kontrolowania w internecie przez nabycie funkcji i uprawnień do selekcji przedstawianych informacji; podkreśla, że konieczne jest dysponowanie wystarczającą liczbą niezależnych i autonomicznych kanałów, usług i źródeł online zdolnych do zapewnienia społeczeństwu pluralizmu opinii i demokratycznych idei w sprawach będących przedmiotem zainteresowania opinii publicznej; wzywa państwa członkowskie do opracowania nowych lub rozwinięcia istniejących strategii i środków krajowych w tym zakresie;
32. uznaje, że nowe środowisko cyfrowe spowodowało pogłębienie problemu dezinformacji, czyli przekazywania fałszywych informacji; przypomina jednak, że zjawisko to nie jest nowe ani nie ogranicza się przestrzeni internetowej; podkreśla znaczenie zagwarantowania prawa do wysokiej jakości informacji przez poprawę dostępu obywateli do rzetelnych informacji, przy jednoczesnym zapobieganiu rozprzestrzenianiu dezinformacji w internecie i w tradycyjnych środkach przekazu; przypomina, że użycie terminu „fałszywe wiadomości” nie powinno nigdy służyć podważaniu zaufania społeczeństwa do mediów ani dyskredytowaniu i penalizacji głosów krytyki; wyraża zaniepokojenie z powodu potencjalnego zagrożenia, jakie pojęcie fałszywych informacji może stanowić dla wolności słowa i wypowiedzi oraz niezależności mediów, a także podkreśla negatywny wpływ rozprzestrzeniania się fałszywych informacji na jakość debaty politycznej i świadome uczestnictwo obywateli w demokratycznym społeczeństwie; podkreśla znaczenie skutecznych systemów samoregulacji opartych na zasadach dokładności i przejrzystości oraz przewidujących odpowiednie obowiązki i instrumenty dotyczące weryfikacji źródeł i sprawdzania faktów przez niezależne, bezstronne certyfikowane organizacje w celu zapewnienia obiektywności informacji i ich ochrony;
33. zachęca firmy działające w branży mediów społecznościowych i platformy internetowe do opracowania narzędzi umożliwiających użytkownikom zgłaszanie i oznaczanie ewentualnych fałszywych informacji w celu ułatwienia ich szybkiego poprawienia i zbadania przez niezależne, bezstronne certyfikowane organizacje, które zajmują się dokładnym definiowaniem fałszywych informacji i dezinformacji, aby ograniczyć margines swobody pozostawiony podmiotom sektora prywatnego, a także do dalszego prezentowania informacji uznanych za fałszywe wraz z oznaczeniem „fałszywa informacja”, w celu wywołania debaty publicznej i zapobieżenia ponownemu pojawieniu się tych samych wprowadzających w błąd informacji w innej formie;
34. przyjmuje z zadowoleniem decyzję Komisji w sprawie powołania grupy ekspertów wysokiego szczebla ds. fałszywych informacji i dezinformacji w internecie złożonej z przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, platform mediów społecznościowych, organizacji zrzeszających media informacyjne, dziennikarzy i pracowników naukowych, aby analizować te pojawiające się zagrożenia i proponować środki operacyjne, które mogłyby zostać podjęte zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym;

35. podkreśla odpowiedzialność podmiotów internetowych za unikanie szerzenia niezweryfikowanych lub nieprawdziwych informacji jedynie w celu zwiększenia ruchu internetowego przez stosowanie działań mających na przykład na celu skłonienie użytkowników do klikania na nie („clickbait”);
36. przyznaje, że rola i inwestycje wydawców prasy w zakresie dziennikarstwa śledczego, profesjonalnego i niezależnego mają zasadnicze znaczenia dla zwalczania szerzenia się fałszywych informacji, a także podkreśla potrzebę zapewnienia trwałości pluralistycznych prasowych treści redakcyjnych; zachęca zarówno Komisję, jak i państwa członkowskie, by przeznaczyły odpowiednie środki finansowe na umiejętności korzystania z mediów i narzędzi cyfrowych oraz na rozwój strategii komunikacji, we współpracy z organizacjami międzynarodowymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego, z myślą o umocnieniu pozycji obywateli i użytkowników internetu, tak aby byli w stanie rozpoznać podejrzane źródła informacji i ich unikać, a także dostrzec i świadomie wskazać fałszywe treści i propagandę; w tym celu zachęca państwa członkowskie do włączenia umiejętności korzystania z mediów i informacji do krajowych systemów edukacji; wzywa Komisję do dokonania przeglądu najlepszych praktyk na szczeblu krajowym, aby zapewnić wysoką jakość dziennikarstwa i rzetelność publikowanych informacji;
37. przypomina, że każda osoba ma prawo do podejmowania decyzji dotyczących własnych danych osobowych, a zwłaszcza wyłączone prawo do kontroli nad sposobami wykorzystania i ujawniania swoich danych osobowych oraz prawo do bycia zapomnianym, zdefiniowane jako możliwość uzyskania szybkiego usunięcia treści, które mogą uwłaczać jej godności, z mediów społecznościowych i wyszukiwarek internetowych;
38. przyznaje, że internet i, bardziej ogólnie, rozwój środowiska cyfrowego rozszerzyły zasięg kilku praw człowieka, czemu dowodzi np. wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 maja 2014 r. w sprawie C-131/12 Google Spain SL i Google Inc przeciwko Agencia Española de Protección de Datos (AEPD) i Mario Costeja González¹; w związku z tym wzywa instytucje UE do uruchomienia partycypacyjnego procesu w celu opracowania europejskiej karty praw internetowych, uwzględniając najlepsze praktyki opracowane w państwach członkowskich, a zwłaszcza włoską Deklarację praw internetowych, jako punkt odniesienia, obok odpowiednich europejskich i międzynarodowych instrumentów ochrony praw człowieka, przy sporządzaniu regulacji dotyczących sfery cyfrowej;
39. podkreśla kluczową rolę demaskatorów dla ochrony interesu publicznego i promowania kultury rozliczalności publicznej oraz uczciwości w instytucjach publicznych i prywatnych; ponownie wzywa Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia i wdrożenia odpowiednich, zaawansowanych i kompleksowych ram wspólnych europejskich przepisów dotyczących ochrony sygnalistów przez pełne poparcie zaleceń Rady Europy i niedawnych rezolucji Parlamentu z dnia 14 lutego i 24 października 2017 r.; uważa, że konieczne jest zapewnienie, aby mechanizmy sprawozdawcze były dostępne, pewne i bezpieczne, a doniesienia sygnalistów i dziennikarzy śledczych profesjonalnie badane;
40. podkreśla, że ochrona prawna sygnalistów ujawniających publicznie informacje opiera

¹ ECLI:EU:C:2014:317.

się na założeniu, że prawie obywateli do uzyskania tych informacji; podkreśla, że nie należy pozbawiać nikogo ochrony wyłącznie dlatego, że błędnie ocenił fakty lub że stwierdzone zagrożenie dla interesu publicznego nie wystąpiło, pod warunkiem że w chwili zgłoszenia osoba ta miała uzasadnione powody, by wierzyć w jego prawdziwość; przypomina, że osoby, które świadomie podają właściwym organom nieprawidłowe lub mylące informacje nie powinny być uważane za sygnalistów, a zatem nie powinny być objęte mechanizmami ochrony; podkreśla ponadto, że każdej osobie poszkodowanej, bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku zgłoszenia lub ujawniania niedokładnych lub wprowadzających w błąd informacji powinno przysługiwać prawo do skorzystania ze skutecznego środka odwoławczego;

41. zachęca Komisję i państwa członkowskie do przyjęcia środków służących ochronie poufności źródeł informacji, by zapobiegać dyskryminacji i groźbom;
42. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, aby dziennikarze dysponowali odpowiednimi instrumentami przesyłania zapytań do organów administracji publicznej UE i państw członkowskich oraz otrzymywania od nich informacji, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów, i aby nie musieli podporządkowywać się arbitralnym decyzjom o odmowie takiego dostępu; zauważa, że informacje uzyskiwane dzięki uprawnieniom śledczym przez dziennikarzy lub obywateli, w tym informacje od sygnalistów, wzajemnie się uzupełniają oraz mają zasadnicze znaczenie dla pełnienia przez dziennikarzy misji ochrony interesu publicznego; ponownie zwraca uwagę, że dostęp do źródeł i wydarzeń publicznych powinien być uzależniony od obiektywnych, niedyskryminacyjnych i przejrzystych kryteriów;
43. podkreśla, że wolność prasy wymaga niezależności od sił politycznych i ekonomicznych, co zakłada równe traktowanie bez względu na orientację redakcyjną; przypomina o znaczeniu zapewniania, aby dziennikarstwo mogło korzystać z mechanizmów zapobiegających koncentracji w pojedynczych, monopolistycznych lub quasimonopolistycznych grupach, w trosce o swobodę konkurencji i różnorodność redakcyjną; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia i wdrożenia regulacji prawnych dotyczących własności mediów, aby zapobiec poziomej koncentracji własności w sektorze mediów, pośredniej własności mediów i powiązaniom właścicielskim w sektorze mediów oraz zagwarantować przejrzystość, jawność oraz łatwy dostęp obywateli do informacji dotyczących własności mediów, źródeł ich finansowania oraz zarządzania nimi; podkreśla znaczenie stosowania odpowiednich ograniczeń w zakresie własności mediów przez osoby pełniące funkcje publiczne oraz zagwarantowanie niezależnego nadzoru i skutecznych mechanizmów zapewniania zgodności z przepisami w celu zapobieżenia wystąpieniu konfliktu interesów oraz w celu przeciwdziałania efektowi „drzwi obrotowych”; uważa, że istotną rolę niezależnych i bezstronnych organów krajowych dla zapewnienia skutecznego nadzoru nad sektorem mediów audiowizualnych;
44. wzywa państwa członkowskie do opracowania własnych zdolności strategicznych i kontaktów ze społecznościami lokalnymi w UE i jej sąsiedztwie, aby wspierać pluralistyczne środowisko medialne oraz informować o strategiach politycznych UE w sposób spójny i skuteczny;
45. zachęca państwa członkowskie do pełnego wsparcia i zatwierdzenia zalecenia Komitetu Ministrów Rady Europy dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu mediów i

przejrzystości w dziedzinie własności mediów przyjętego w dniu 7 marca 2018 r.;

46. przypomina o istotnej roli, jaką odgrywają nadawcy publiczni w utrzymaniu pluralizmu mediów, jak zaznaczono w Protokole nr 29 załączonym do Traktatów; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia im odpowiednich środków finansowych i technicznych koniecznych do pełnienia ich funkcji społecznej i służenia interesowi publicznemu; w tym celu wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania ich niezależności redakcyjnej przez ich ochronę, na podstawie jasno określonych ram regulacyjnych, przed wszelkiego rodzaju ingerencjami i wpływami rządowymi, politycznymi i komercyjnymi, zapewniając jednocześnie wszystkim organom publicznym i podmiotom mającym uprawnienia wykonawcze w dziedzinach nadawania i telekomunikacji pełną autonomię i niezależność w zakresie zarządzania;
47. wzywa państwa członkowskie do pilnego dostosowania swojej polityki wydawania licencji dla krajowych przedsiębiorstw nadawczych, kierując się zasadą poszanowania pluralizmu mediów; podkreśla, że nakładane ceny i rygorystyczny charakter obowiązków związanych z wydawaniem takich licencji powinny podlegać kontroli i nie mogą zagrażać wolności mediów;
48. wzywa Komisję do sprawdzenia, czy państwa członkowskie przyznają licencje na nadawanie na podstawie obiektywnych, przejrzystych, bezstronnych i proporcjonalnych kryteriów;
49. sugeruje, że do skutecznej ochrony wolności i pluralizmu mediów konieczny jest zakaz udziału w postępowaniach o udzielenie zamówień publicznych dla przedsiębiorstw, których ostateczny właściciel jest też właścicielem przedsiębiorstwa medialnego, lub przynajmniej informacje o takich sytuacjach powinny być podawane w sposób w pełni przejrzysty; proponuje, aby od państw członkowskich wymagać regularnego składania sprawozdań na temat środków publicznych przekazywanych przedsiębiorstwom medialnym, a także regularnie monitorować wszelkie finansowanie publiczne na rzecz właścicieli mediów; podkreśla, że właścicielami mediów nie powinny być osoby skazane za przestępstwa lub uznane za winne popełnienia przestępstwa;
50. podkreśla, że wszelkie finansowanie publiczne dla organizacji działających w sektorze mediów należy przyznawać na podstawie niedyskryminacyjnych, obiektywnych i przejrzystych kryteriów, które powinny być z wyprzedzeniem podawane do wiadomości wszystkich mediów;
51. przypomina, że państwa członkowskie powinny znaleźć sposoby na wspieranie mediów, zapewniając na przykład neutralność podatku VAT zgodnie z zaleceniem zawartym w rezolucji z dnia 13 października 2011 r. w sprawie przyszłości podatku VAT¹, a także wspierając inicjatywy związane z mediami;
52. wzywa Komisję do przydzielenia stałego i odpowiedniego finansowania z unijnego budżetu na wspieranie Monitora Pluralizmu Mediów przy Centrum ds. Pluralizmu i Wolności Mediów oraz stworzenia corocznego mechanizmu oceny ryzyka dla pluralizmu mediów w państwach członkowskich; podkreśla, że takie same mechanizmy należy stosować, aby dokonywać pomiaru pluralizmu mediów w krajach kandydujących, a wyniki Monitora Pluralizmu Mediów powinny rzeczywiście wpływać

¹ Dz.U. C 94 E z 3.4.2013, s. 5.

na postępy w procesie negocjacji;

53. wzywa Komisję do monitorowania oraz zebrania informacji i statystyk na temat wolności i pluralizmu mediów we wszystkich państwach członkowskich, a także do dokładnego analizowania przypadków naruszania praw podstawowych przysługujących dziennikarzom, przy poszanowaniu zasady pomocniczości;
54. podkreśla potrzebę umocnienia wymiany najlepszych praktyk między organami regulacyjnymi w dziedzinie mediów audiowizualnych w różnych państwach członkowskich;
55. wzywa Komisję do uwzględnienia zaleceń zawartych w rezolucji Parlamentu z dnia 25 października 2016 r. w sprawie ustanowienia unijnego mechanizmu na rzecz demokracji, praworządności i praw podstawowych; w związku z tym wzywa Komisję, aby ujęła wyniki i zalecenia Monitora Pluralizmu Mediów w sprawie zagrożeń dla pluralizmu mediów i wolności mediów w UE przy sporządzaniu corocznego sprawozdania dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych;
56. zachęca państwa członkowskie, by wzmogły wysiłki mające na celu zwiększenie umiejętności korzystania z mediów i promowały inicjatywy szkoleniowe i edukacyjne wśród wszystkich obywateli przez kształcenie formalne, pozaformalne i nieformalne z perspektywy uczenia się przez całe życie, również przez zwracanie szczególnej uwagi na wstępne i ustawiczne kształcenie nauczycieli oraz ich wspieranie, a także przez zachęcanie do dialogu i współpracy sektora edukacji, sektora szkoleniowego oraz wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron, w tym pracowników mediów, społeczeństwa obywatelskiego i organizacji młodzieżowych; potwierdza konieczność promowania dostosowanych do wieku innowacyjnych narzędzi służących wspieraniu upodmiotowienia i bezpieczeństwa w internecie jako obowiązkowych elementów programu nauczania, oraz potrzebę zmniejszenia przepaści cyfrowej zarówno przez specjalne projekty dotyczące umiejętności korzystania z technologii, jak i odpowiednie inwestycje w infrastrukturę, tak aby zapewnić powszechny dostęp do informacji;
57. podkreśla, że rozwijanie umiejętności krytycznej oceny i analizy odnośnie do korzystania z treści medialnych i ich tworzenia ma zasadnicze znaczenie dla zrozumienia przez obywateli bieżących problemów i ich udziału w życiu społecznym, a także ich wiedzy zarówno o transformacyjnym potencjale, jaki i zagrożeniach nieodłącznie związanych z coraz bardziej złożonym i wzajemnie połączonym otoczeniem medialnym; podkreśla, że umiejętność korzystania z mediów jest kluczowa w demokracji i wzmocnia pozycję obywateli; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania specjalnych środków w celu promowania i wspierania projektów budujących umiejętności korzystania z mediów, takich jak projekt pilotażowy „Umiejętność korzystania z mediów dla wszystkich” i do opracowania, jako integralnej części polityki edukacyjnej Unii Europejskiej, kompleksowej polityki dotyczącej umiejętności korzystania z mediów skierowanej do obywateli we wszystkich grupach wiekowych i dotyczącej wszystkich rodzajów mediów, która będzie wspierana ze środków odpowiednich funduszy Unii, takich jak europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne i „Horyzont 2020”;
58. zauważa z zaniepokojeniem, że dostęp do mediów dla mniejszości, społeczności lokalnych i regionalnych, kobiet i osób niepełnosprawnych jest zagrożony, jak podkreślono w Monitorze Pluralizmu Mediów z 2016 r.; podkreśla, że pluralistyczne

media są nieodzowne w otwartym, wolnym i gwarantującym pluralizm pejzażu medialnym, oraz że wszyscy obywatele mają prawo dostępu do wolnych od wpływów informacji w języku ojczystym lub w języku mniejszości, niezależnie od tego, czy jest to język państwowy, czy język mniejszości; podkreśla wagę zapewniania europejskim dziennikarzom – w szczególności tym pracującym w rządzie używanych i mniejszościowych językach – odpowiednich możliwości w zakresie szkoleń i przekwalifikowania; w związku z tym apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zachęcały do badań, projektów i strategii politycznych poprawiających dostęp do mediów i zwiększających możliwości uczestnictwa i wyrażania opinii dla wszystkich obywateli oraz aby wspierały działania w tym zakresie, w tym odpowiednie inicjatywy ukierunkowane na znajdujące się w trudnym położeniu mniejszości (takie jak projekt pilotażowy dotyczący możliwości odbycia stażu dla przedstawicieli mediów języków mniejszościowych), oraz aby gwarantowały wszystkim obywatelom możliwości uczestnictwa i wyrażania opinii;

59. zachęca sektor mediów, aby chronił równouprawnienie płci w strategiach i praktyce mediów przez mechanizmy współregulacyjne, wewnętrzne kodeksy postępowania i inne dobrowolne działania;
60. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zaangażowania się w kampanie społeczne, programy edukacyjne i bardziej ukierunkowane szkolenia i działania zwiększające świadomość (w tym dla decydentów branżowych), aby promować wartości i praktyki równościowe przez finansowanie i promocję zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, by skutecznie rozwiązać problem braku równouprawnienia płci w sektorze mediów;
61. zaleca Komisji opracowanie stabilnej strategii sektorowej dla europejskiego sektora medialnego opartej na innowacyjności; uważa, że taka strategia powinna zacieśniać współpracę transgraniczną i zachęcać podmioty medialne UE do współpracy produkcyjnej, aby podkreślić ich różnorodność i promować dialog międzykulturowy, zacieśniać współpracę z poszczególnymi redakcjami i usługami audiowizualnymi wszystkich instytucji europejskich, szczególnie z tymi w Parlamencie, oraz wspierać relacjonowanie w mediach spraw UE oraz dbać o obecność UE w mediach;
62. podkreśla, że dalszy rozwój modeli dotyczących ustanowienia europejskiej publicznej platformy nadawczej wsparłoby unijne debaty polityczne oparte na faktach, dopuszczające i respektujące odmienną poglądów, przyczyniłoby się do pluralizmu opinii w nowo zintegrowanym środowisku medialnym i wsparło widoczność UE w stosunkach zewnętrznych;
63. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia ochrony wolności mediów i wolności wypowiedzi w sztuce współczesnej przez promowanie tworzenia dzieł sztuki będących wyrazem obaw społecznych, zachęcających do krytycznej debaty i skłaniających do polemiki;
64. podkreśla potrzebę zniesienia blokowania geograficznego medialnych treści informacyjnych, aby umożliwić dzięki temu obywatelom Unii dostęp internetowy, dostęp na żądanie i dostęp do transmisji strumieniowej treści kanałów telewizyjnych z innych państw członkowskich;
65. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie,

Komisji, rządowi i parlamentowi państw członkowskich oraz Sekretarzowi Generalnemu Rady Europy.